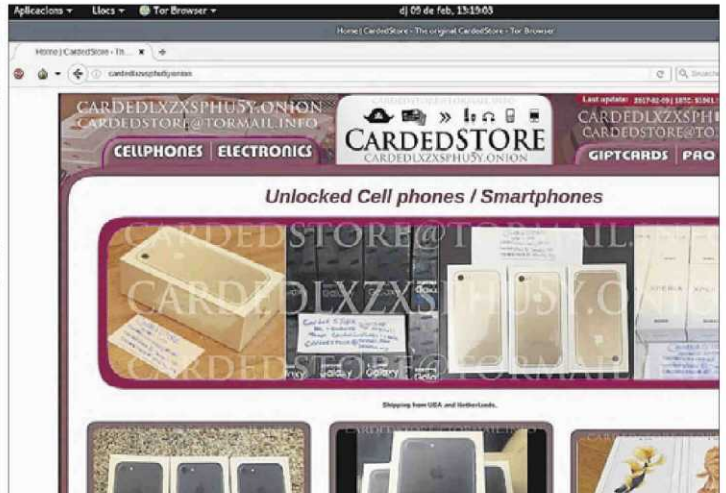
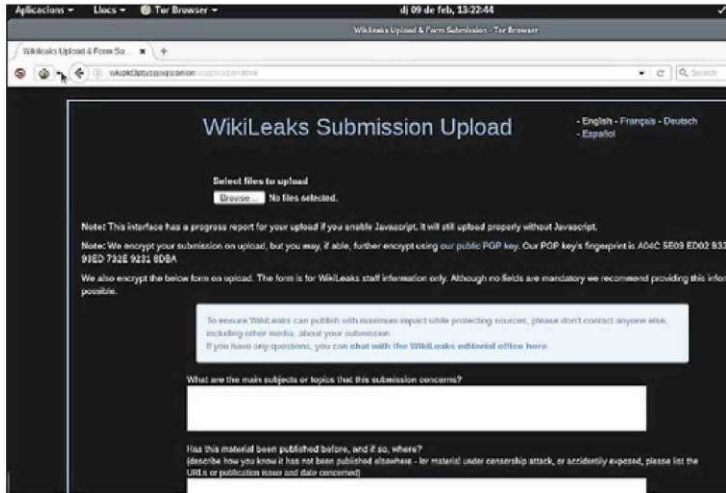

Les diferents cares de la web

Viatge a la internet fosca

Part de la xarxa inaccessible als buscadors amaga activitats il·legals

Les drogues són el producte més ofert però el porno infantil és el més buscat

CARMEN JANÉ
LLEIDA

Internet és un món, un ciber-món, i com tots també té les seves zones fosques. Webs que s'amaguen dels grans vigilants de la xarxa, que són els buscadors (Google, Bing) que pretenen que tot ho saben. Però hi ha pàgines que ningú ha posat mai sota els focus, com les *intranets*, les pàgines descartades o els fóruns sota registre. Són la *deep web*. I dins d'aquesta, hi ha una part més amagada. És la *dark web*, la internet fosca, segons els puristes, en què hi ha de tot, la majoria il·legal.

Com en els carrers dels mals bars, per endinsar-se en la internet fosca és millor anar acompanyat. El

Carles Mateu
PROFESSOR UNIVERSITARI

«El nivell de frau és impressionant. Hi ha molt engany i és molt fàcil per l'anonimat i les adreces»

nostre amfitrió serà Carles Mateu, professor de xarxes i seguretat a la Universitat de Lleida i tot un veterà de les xarxes que defensa la part activista d'Internet en pro dels drets civils. «Internet és com un gran iceberg del qual només veiem una petita part. De la part oculta -que són intranets, arxius, pàgines o fóruns sota registre...-, una part encara més petita està conscientment oculta sota encriptació».

Per accedir-hi s'ha d'usar un navegador especial. Des de l'ordinador, Tor Browser Bundle, que es descarrega de la seva pàgina. El gran problema de la internet fosca és que s'ha de saber on es vol anar, perquè no hi ha ni pàgina d'inici ni *google*s que valguin. I saber anglès. La inter-

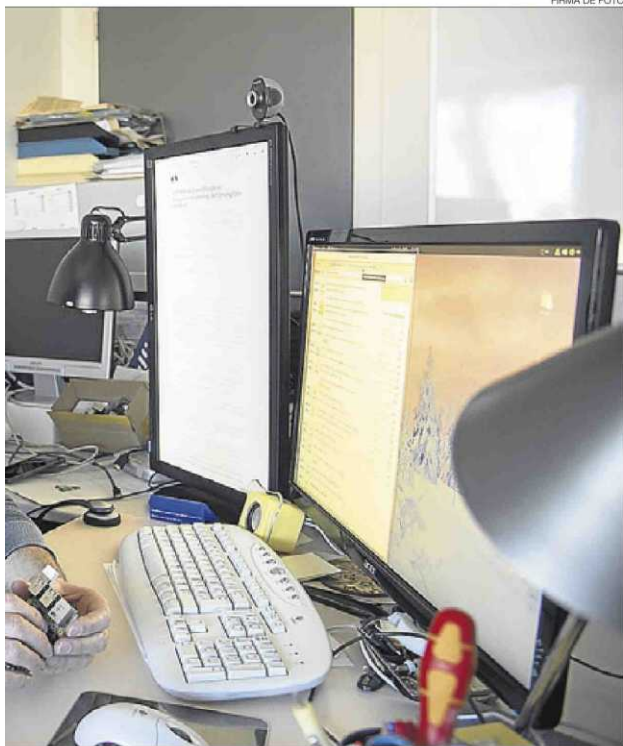
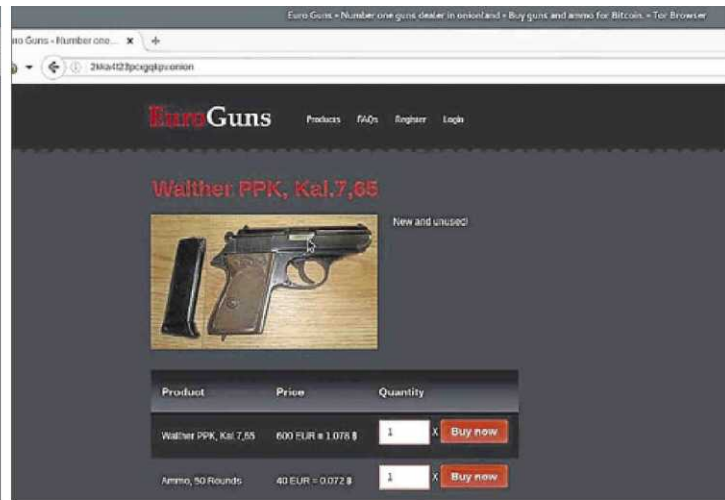

AMB L'ORDINADOR Carles Mateu, al seu despatx de la universitat.

l'accés DES DEL PC I EL MÒBIL

La internet fosca (*dark web*) no és ni tan sols una. Hi ha pàgines que es poden veure des de Tor, altres des d'i2P i altres des de Freenet, per citar tres navegadors. I altres des d'almenys dos d'ells. Però també hi ha versions de Tor per a mòbil, cada vegada més esteses: Onion Browser per a iOS i Orbot per a Android.

Per a ls que vulguin encara més seguretat, l'ideal, segons Mateu, és «una màquina nova i instal·lar Tails», un sistema operatiu basat en Linux que utilitza Tor com a navegador per defecte. Tails es pot instal·lar fins i tot a una Raspberry Pi, amb un mòdul wifi. I si pot ser, per a més privacitat, usar la connexió d'un altre usuari.

FIRMA DE FOTO

de copiar en un document extern o a Favorits. L'equivalent, a la internet real, a apuntar contrasenyes en un paper.

El primer que s'ofereixen són els mercats. A Grams, un dels més populars, la paraula suggerida ja és «cànnabis». A partir d'aquí, tota una oferta de farmàcia il·legal (cocaïna, metamfetamina...) a cop de buscador. I que el material o l'oferta siguin autèntics depèn de la confiança.

L'humor hacker apareix aviat. Sota l'epígraf «Serveis financers» figuren pàgines que anuncien targetes de crèdit robades, bitllets falsos, canvis de divises a bitcoins, informació per jugar a borsa i targetes de regal de Visa, Amazon o eBay falsificades. La majoria estan marcades com a estafes.

D'aquí es pot saltar a pàgines que venen codis per a suposades apostes esportives, tràfic d'armes (una pistola pot costar 600 euros i les bales s'ofereixen per 40), documents oficials (passaports, carnets de conduir, visats...), objectes d'electrònica com mòbils o tauletes de sospitosa procedència, targetes SIM reactives o fins i tot cigarrets. Alguns fins i tot detallen a quins països ho poden enviar. L'adreça del remitent, òbviament, no apareixerà mai.

La internet fosca també és un taulell d'anuncis de serveis personals. A Rent-a-hacker, un suposat informàtic «amb 20 anys d'experiència» s'ofereix per usurpar el Facebook d'algu per 200 euros (en bitcoins) entre un catàleg d'opcions que inclou «robatori de correus», atacs a webs o «arruïnar persones», amb el doble sentit de deixar sense diners o sense reputació. En aquest últim, una banda que promet pallisses per 700 euros en bitcoins. «Això són clarament estafes. Perquè si no ho fan, a veure a qui reclama», ironitza Mateu.

«A la dark web hi puñulen hackers, delinqüents i policies, a veure què

l'origen

CIBERACTIVISME

Ajudar els dissidents per la censura

Els primers dissenys de comunicacions ocultes sobre la World Wide Web (1989), la internet d'enllaços, daten de 1996. Tor, o una cosa molt semblant, es va començar a usar el 2002. El seu destí inicial era mantenir la llibertat d'expressió al món i permetre que dissidents polítics en països amb censura (actualment l'Iran, Turquia, Egipte o la Xina) poguessin comunicar-se sense deixar rastre a la internet convencional (l'anomenada clearnet) o la fosca (dark web). No obstant, la majoria de nodes estan als EUA i Europa, segons TorProject.

Fins i tot avui, hi ha organitzacions i persones que copien o difonen allà informacions que poden ser vetades, com Wikileaks. Però les teories de la conspiració veuen el camp adobat.

Encara que és gairebé impossible de saber, es calcula que la dark web de Tor té actualment uns 5.000 nodes i l'usen uns dos milions de persones. Molt pocs en comparació amb els més de 3.500 milions d'internautes que es calcula que hi ha al món, gairebé la meitat a l'Àsia.

El gran moment d'ús de Tor va venir a partir del cas Snowden, quan molts activistes van prendre consciència de la necessitat de protegir el seu rastre online. Però la popularització d'eines que protegeixen la privacitat ha fet que no sigui necessari quedar-se a la internet fosca.

enxampen», explica. Fins i tot Euro-pòlona donà formació als seus agents sobre el tema i l'FBI va arribar a utilitzar malware per localitzar Eric Eoin Marques, el propietari de Silk Road, a Irlanda, des d'on gestionava la pàgina de venda de drogues. Fonts policials, no obstant, recorden que per poder provar un delicte a la internet fosca seria necessari, a vegades, cometre'n un altre, perquè cada vegada més pàgines demanen no ja la recomanació d'altres usuaris registrats per poder-hi entrar, sinó números de targetes robades o claus.

«Els fòrums cada vegada estan més estrictes i hi ha més desconfiança, perquè hi ha molta policia infiltrada i a més estan coordinats entre ells», explica Mateu.

PORNOGRAFIA INFANTIL // Segons un estudi de la Global Commission of Internet Governance, un think tank dirigit per l'ex primer ministre suec Carl Bildt, la majoria de les pàgines de la internet oculta versen sobre drogues. El 2015, van estimar que era el 16% d'un suposat total de webs que ningú sap quantificar. I que la majoria de les recerques (80%, deien) eren sobre pornografia infantil.

La Hidden Wiki també llista algunes (poques) pàgines de porno, botigues de nines de silicona o fòrums sobre sexualitat. La majoria de pàgines adverteixen que no permeten «CP» (les sigles en anglès de pornografia infantil). «Els pederastes no són benvinguts a la dark web i hi ha voluntat de treure'ls d'allà al mig. Aquí es pot fer de tot, però hi ha coses que no», adverteix Mateu.

El recent esborrament de pàgines a Freedom Hosting 2, reivindicat per un grup que es va autovincular a Anonymous, és prova d'això. El col·lectiu hacker no vol aquesta classe de personatges en el que consideren els seus dominis. El hosting tornava a estar operatiu aquest dimecres. ■

net fosca en castellà és curta i la catalana a penes existeix.

A més, els buscadors que funcionen, com Duckduckgo, indexen molt poques pàgines i no totes estan actives, sinó que apareixen i desapareixen amb certa freqüència. Mateu proposa començar per Ahmia, un buscador finlandès que té versió .fi i versió .onion (la de la dark web) per buscar Tor Wiki, un directori mantingut pels propis usuaris que ordena per categories.

L'opció és tan popular que molts han optat per repetir la mateixa pà-

gina en diversos servidors. ¿Quina és la bona? La que en la majoria d'enllaços hi apareix la paraula SCAM (estafa en anglès), una advertència que els replicadors s'afanyen a canviar per VERIFIED (comprovada) per animar els futurs incauts.

ADRECS IMPOSSIBLES // «El nivell de frau és impressionant. Hi ha molt d'engany, i és molt fàcil per l'anonimat i perquè les adreces són impossibles de recordar», adverteix Mateu. Combinacions de lletres i números acabades en .onion que s'han